

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudkyň JUDr. Brigity Chrástilové a JUDr. Milady Tomkové v právní věci **žalobce: V. B.**, zastoupen JUDr. Lenkou Pavlovou, Ph.D., advokátkou, se sídlem Praha 5, Palác Patium, Žitavského 496, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 11. 2004, č. j. 7 Az 206/2003 - 24,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozhodnutím žalovaného ze dne 30. 7. 2003, č. j. OAM - 1705/AŘ - 2002, byl žalobci (dále jen „stěžovatel“) zamítnut rozklad a potvrzeno rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ze dne 13. 6. 2001, č. j. OAM - 234/VL - 14 - P18 - 2000, kterým nebyl stěžovateli udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a nebyla na něho vztažena překážka vycestování podle § 91 téhož zákona. Žalovaný své rozhodnutí odůvodnil tím, že stěžovatel za důvody svého odchodu z vlasti označil potíže s mafií, neboť když se rozhodl podnikat, členové mafie jej začali vydírat a vyhrožovali jemu i jeho rodině. Dvakrát to oznámil policii, ti lidé však vždy byli po několika dnech propuštěni, a proto mu stále hrozilo nebezpečí. Ukrajinu musel opustit, protože neměl žádné prostředky na obživu své rodiny. Žalovaný po zhodnocení

stěžovatelových výpovědí neshledal splnění podmínek výše uvedených ustanovení zákona o azylu.

Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel v zákonné lhůtě žalobu k Městskému soudu v Praze, v níž zejména namítal porušení jednotlivých ustanovení zákona č. 71/1967 Sb., správního řádu – účinného do 31. 12. 2005, upravujících povinnosti správního orgánu v průběhu řízení a dále § 91 zákona o azylu. Konkrétně uvedl, že mu na Ukrajině hrozí nebezpečí mučení a nelidského či ponižujícího zacházení ze strany mafie. Jelikož státní orgány nejsou schopny poskytnout účinnou ochranu, domnívá se, že splňuje podmínky pro vyslovení překážky vycestování.

Rozsudkem městského soudu označeným v záhlaví byla stěžovatelova žaloba zamítnuta. V odůvodnění krajský soud uvedl, že námitka nesprávného posouzení překážky vycestování je neopodstatněná, neboť stěžovatelovy obavy jsou značně obecné a hypotetické, nejsou podloženy konkrétními obavami, jež by vyplývaly z provedeného dokazování. Jelikož se vládní garnitura snaží s mafií bojovat, je podstatné, že se nejedná o součást státní politiky a že tedy nejde o jevy státní mocí přímo vyvolané, podporované, či státními orgány vědomě trpěné či nedostatečně potlačované. Stěžovatelova obava týkajícího se případného nátlaku mafie poté, co by se obrátil s žádostí o pomoc na státní orgány, je opět pouze hypotetická. Naopak z provedeného řízení je zřejmé, že milice, na kterou se dvakrát se svými potížemi obrátil, nezůstala nečinná, zejména ve druhém případě pak řízení zastavil on sám, když vzal svou stížnost zpět. Na stěžovatele proto nelze vztáhnout překážku vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu. Procesní pochybení žalovaného namítal stěžovatel pouze v obecné rovině, městský soud však dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí je dostatečně určité, srozumitelné a přesvědčivé. Podklady, které si žalovaný opatřil byly dostatečné a skutečný stav věci jím byl zjištěn řádně a dostatečně. Žalovaným učiněné závěry pak vyplývají z provedeného dokazování. Soud proto žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel kasační stížnost, a to z důvodu nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení podle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), a pro vady řízení před žalovaným podle § 103 odst. 1 písm. b) téhož zákona. Stěžovatel má za to, že soud nesprávně posoudil otázku, zda v řízení před žalovaným došlo k porušení pravidel vedení správního řízení a otázku, zda stěžovatel splňuje podmínky pro vztazení překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu. Na Ukrajině mu hrozí nebezpečí ze strany mafie, přičemž státní orgány mu nejsou schopny poskytnout pomoc. Dále poukázal na obsah informace o zemi původu stěžovatele. Podle jeho názoru se žalovaný s nevztazením překážky vycestování dostatečně nevypořádal, neboť tomuto věnoval ve svém rozhodnutí pouze jeden obecně formulovaný odstavec. Rovněž se domnívá, že jednání mafie jsou na Ukrajině státní mocí vyvolávána, podporována či vědomě trpěna, závěry městského soudu tak jsou v rozporu s obsahem spisu. Stěžovatel rovněž vyslovil otázku, zda by jeho návrat do vlasti nebyl v rozporu s čl. 3 a 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, protože jeho fyzická a morální integrita by byla s největší pravděpodobností narušena. Z výše uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení. Zároveň požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný ve svém vyjádření k obsahu kasační stížnosti popírá její oprávněnost, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu, tak i rozsudek krajského soudu byly vydány v souladu s právními předpisy a plně odkazuje na správní spis, zejména na vlastní

podání a výpovědi stěžovatele učiněné ve správním řízení. Konstatuje, že institut azylu není prostředkem k ochraně před obecnou kriminalitou. Stěžovatel v zemi původu nevyužil všech možností k ochraně svých práv, které měl k dispozici. Z výše uvedených důvodů navrhuje žalovaný zamítnutí kasační stížnosti a nepřiznání jejího odkladného účinku pro nedůvodnost.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), a je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Z obsahu podání lze dovodit, že stěžovatel namítá kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) s. ř. s., kasační stížnost je tedy přípustná.

Nejvyšší správní soud po zjištění, že kasační stížnost je podána včas a že je přípustná, přezkoumal napadený rozsudek vázán rozsahem i důvody kasační stížnosti (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatelovo tvrzení, že krajský soud nesprávně posoudil právní otázky související s podmínkami vztažení překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu, lze podřadit pod důvod kasační stížnosti obsažený v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., který spočívá v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky může přitom spočívat v aplikaci nesprávného ustanovení právního předpisu na daný skutkový stav nebo sice v aplikaci správného ustanovení právního předpisu, avšak nesprávně interpretovaného.

Stěžovatel se domnívá, že mu na Ukrajině ze strany členů mafie hrozí mučení nebo nelidské či ponižující zacházení. Tyto své obavy dokládá neschopností státních orgánů poskytnout mu účinnou ochranu. K tomu Nejvyšší správní soud předně konstatuje, že podle jeho ustálené judikatury nelze možné potíže se soukromými osobami – členy mafie považovat za důvody pro vztažení překážky vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu (ve znění účinném ke dni vydání správního rozhodnutí). Ani ve stěžovatelově případě pak z obsahu správního ani soudního spisu nevyplyvá, že by mu ukrajinské orgány odepřely pomoc a tím vyvolaly byť i jen hypotetickou možnost, že by byl po svém návratu do vlasti bezprostředně ohrožen mučením či nelidským zacházením. Pokud jde o obavy, které stěžovatel vyslovil, je též na místě poukázat na skutečnost, že ve své vlasti zanechal svou manželku i děti. Pokud by se skutečně domníval, že jemu i jeho rodině hrozí mučení nebo nelidské či ponižující zacházení, jistě by Ukrajinu opustil spolu s rodinou. Rozhodnutí správního orgánu prvního stupně je v části týkající se překážek vycestování podrobně odůvodněno, nelze tedy žalovanému vyčítat, že v rozkladovém rozhodnutí na jeho odůvodnění v obecné rovině odkázal. Městský soud se existencí překážek vycestování ve stěžovatelově případě podrobně zabýval, přičemž Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že jeho rozhodnutí je zcela správné a v souladu se zákonem. Ani stěžovatelem citované informace o zemi původu neuvádějí, že by se občan Ukrajiny nemohl dovolat pomoci, pokud by se bezprostředně cítil ohrožen na životě. (Stěžovatelem citované pasáže se týkají pochybností o dodržování zásad spravedlivého procesu, bití zadržených osob a velké míry korupce). Jak konstatoval již městský soud, stěžovateli nebyla pomoc milice odmítnuta, ve druhém případě vyšetřování své stížnosti sám znemožnil tím, když ji vzal zpět, ani v jeho konkrétním případě tak Nejvyšší správní soud důvody pro vztažení překážky vycestování neshledal. Tato jeho námitka proto není důvodnou.

Námítky stěžovatele ohledně porušení správního řádu žalovaným v řízení o udělení azylu, lze podřadit pod důvody kasační stížnosti dle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., podle něhož lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Nejvyšší správní soud neshledal, že by skutková zjištění, z nichž žalovaný v napadeném rozhodnutí vycházel, neměla oporu ve spisech, nebo s nimi byla v rozporu. Naopak je toho názoru, že zjištění učiněná žalovaným vycházejí zejména ze skutečností, které sdělil sám stěžovatel. Nebylo rovněž zjištěno, že by při zjišťování skutkové podstaty byl žalovaným porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem, a že by tato skutečnost mohla ovlivnit zákonnost rozhodnutí, a nelze ani dovodit, že by napadené rozhodnutí žalovaného bylo nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost. Žalovaný musí umožnit žadateli o azyl sdělit v řízení všechny okolnosti, které považuje pro udělení azylu za významné, avšak není jeho úkolem předestírat důvody, pro které je azyl obvykle poskytován. Tímto způsobem žalovaný v případě stěžovatele postupoval, přičemž ze spisu není patrné, a stěžovatel to ani netvrdí, že by byl jakýmkoliv způsobem v průběhu řízení o udělení azylu omezován při sdělení důvodů azylu, jež sám uplatňoval. Skutkový stav tak byl zjištěn řádně a přesně a důkazy, které si žalovaný opatřil, jsou pro posouzení daného případu dostačující. Krajský soud proto nepochybil, když se s rozhodnutím žalovaného ztotožnil. Nejvyšší správní soud tedy důvody tvrzené ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. v posuzované věci neshledal.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Za této procesní situace se Nejvyšší správní soud již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Stěžovatel, který neměl v tomto řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, a proto bylo rozhodnuto tak, že žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejdou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. října 2006

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu